

М. В. Васильківський, Ю. Ю. Юрченко, В. П. Куцолабський
(Україна, Вінниця, Вінницький національний технічний університет)

ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІТАЮЧИХ, СЕНСОРНИХ МЕРЕЖ П'ЯТОГО ПОКОЛІННЯ

Анотація. Проаналізовано передумови появи і становлення концепції Інтернету речей та її вплив на мережі зв'язку в короткостроковій і довгостроковій перспективі, а також взаємозв'язок з мережами зв'язку п'ятого покоління.

Ключові слова: мережа зв'язку п'ятого покоління, літаюча сенсорна мережа, безпілотний літаючий апарат, мережа зв'язку загального користування, M2M.

Abstract. Prerequisites for the emergence and emergence of the Internet of Things concept and its impact on short- and long-term communication networks, as well as interconnections with fifth-generation communications networks, are analyzed.

Keywords: Fifth Generation Communication Network, Flying Touch Network, Unmanned Aerial Vehicles, Shared Communication Network, M2M.

ВСТУП

Тактильний Інтернет передбачає зменшення затримки в мережах зв'язку в 100 разів у порівнянні з традиційними МЗЗК до 1 мс. Широке впровадження додатків доповненої реальності також вимагає принципового зменшення затримок. Ці завдання потрібно вирішити в рамках проведення науково-дослідних робіт в області мереж зв'язку п'ятого покоління.

Для збору інформації з сенсорних полів з використанням БПЛА повинні використовуватися протоколи бездротових сенсорних мереж, а для передачі інформації в МЗЗК - протоколи мереж зв'язку загального користування. Використання БПЛА фізичними особами вимагає, природно, розробки сучасних моделей і методів для їх ідентифікації [1].

Саме ці взаємопов'язані нові науково-дослідні завдання лягли в основу дослідження, в якому визначено і розглянуто новий вид мереж зв'язку – літаючі сенсорні мережі, які внаслідок широкого поширення бездротових сенсорних мереж і БПЛА загального користування органічно входять в комплекс взаємодіючих мереж електрозв'язку МЗЗК.

Метою роботи є дослідження та розробка комплексу моделей і методів для літаючих сенсорних мереж.

Результати досліджень

У даній роботі, на відміну від відомих, розробляється та

досліджується комплекс моделей і методів для літаючих сенсорних мереж, побудованих з використанням БПЛА загального користування на основі протоколів бездротових сенсорних мереж ZigBee, 6LoWPAN, Thread, RPL і LPWAN. Такий підхід дозволяє говорити про новий клас мереж – літаючих сенсорних мережах, які є частиною МЗЗК і призначені для надання нових послуг як користувачам МЗЗК, так і пристроям літаючих мереж при міжмашинній взаємодії М2М для реалізації концепції Інтернету речей, а також мереж зв'язку п'ятого покоління [2].

Літаюча сенсорна мережа включає в себе два сегмента - наземний і літаючий. Дослідженню проблем побудови і функціонування бездротових сенсорних мереж на площині присвячено досить багато робіт вітчизняних і зарубіжних вчених. В умовах літаючої сенсорної мережі при взаємодії наземного і літаючого сегмента виникає цілий ряд нових завдань, який дозволяє привнести в функціонування наземного сегмента ряд нових можливостей, таких як, наприклад, використання БПЛА в якості елемента, що поліпшує зв'язність вузлів мережі VANET. Виходячи зі сказаного, в даній роботі при розробці та дослідженні моделей і методів для літаючих сенсорних мереж вирішуються завдання щодо поліпшення характеристик наземного сегмента за рахунок комплексного використання можливостей наземного і літаючого сегментів [3].

Висновки

В якості мережі, яка могла б повною мірою реалізувати програми концепції Інтернету речей, в даний час розглядається мережа зв'язку п'ятого покоління, основними особливостями якої є функціонування в умовах надщільного розміщення терміналів мережі і ультрамалих затримок та забезпечення взаємодії «Пристрій - пристрій» D2D.

Література

1. Бородин, А. С. Сети связи пятого поколения как основа цифровой экономики / А. С. Бородин, А. Е. Кучерявый // Электросвязь. - 2017. - № 5. - С.47–51.
2. Власенко Л. А. Исследование производительности программных инструментов межсетевого взаимодействия для семантических шлюзов Интернета вещей / Л. А. Власенко, В. Д. Фам, В. А. Кулик, Р. В. Киричек // Информационные технологии и телекоммуникации. - 2017. - Т. 5. - № 1. - С.44–53.
3. Губская, О. А. Программно-аппаратный комплекс для тестирования качества услуг связи на базе рекомендации МСЭ-Т Q.3960 / О. А. Губская, Е. А. Алисевич, В. А. Кулик, Р. В. Киричек, А. С. Бородин // Электросвязь. - 2017. - № 8. - С.25–32.